

БОЯРЧУК Олександр Олексійович (21. 06. 1931, м. Грозний, нині Ічкерія, РФ — 10. 08. 2015, Москва) — астроном. Доктор фізико-математичних наук (1967). Академік РАН (1987), іноз. чл. НАНУ (2000). Державні нагороди СРСР. Закін. Ленінгр. університет (1953). У 1953–87 працював у Крим. астрофіз. обсерваторії. 1987–2003 — директор, від 2003 — наук. кер. Інституту

астрономії РАН (Москва). Наукові дослідження у галузі нестационар. зір та зоряних атмосфер. Розвинув методи визначення хім. складу зоряних атмосфер та провів фіз.-хім. аналіз зір різних мас, світності і т-р. Запропонував модель симбіотич. зір як певну фазу розвитку подвій. зоряної системи, компоненти якої через різницю в масах перебувають на різних стадіях розвитку: великого холод. гіганта й гарячого білого карлика. Розвинув концепцію перетікання речовини з одного компонента в ін. на пізніх стадіях еволюції подвій. систем. Керував рад. експедицією в Чилі (поч. 1970-х рр.) та рад. косміч. експериментом «Астрон» (1973–89). У 1991–94 — президент Міжнар. астроном. союзу.

Основні праці

Об оболочках Ве-звезд // *Вопр. космогонии*. 1960. № 7; Химический состав поздних звезд // *Астрофизика*. 1974. Вып. 33; Symbiotic stars // *Вест. АН СССР*. 1984. № 8; Ультрафиолетовые наблюдения на станции «Астрон» // Там само; Свидетельства отсутствия ударного взаимодействия струи и диска («горячего пятна») в полуразделенных двойных системах. Сравнение результатов математического моделирования и наблюдательных данных // *АЖ*. 1998. Т. 75.

Р. Є. Гершберг

Бібліографічний опис:

Боярчук Олександр Олексійович / Р. Є. Гершберг // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-37537>. — Останнє поновлення : 2016.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).